

Nr 310.

Godkänd av första kammaren den 16 juni 1943.

Godkänd av andra kammaren den 16 juni 1943.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av tandläkarinstitutet m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 146.)

Till Konungen.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln, punkten 71 föreslagit riksdagen, att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, beräkna för budgetåret 1943/44

dels till Tandläkarinstitutet: Avlöningar ett förslagsanslag av 250,200 kronor;

dels till Tandläkarinstitutet: Omkostnader ett förslagsanslag av 160,000 kronor;

dels ock till Tandläkarinstitutet: Utrustning ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 214, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 9 april 1943, föreslagit riksdagen att

1. godkänna av departementschefen angiven personalförteckning för tandläkarinstitutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44;

2. godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för tandläkarinstitutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44;

3. till Tandläkarinstitutet: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 253,500 kronor;

4. till Tandläkarinstitutet: Omkostnader för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 160,000 kronor;

5. till Tandläkarinstitutet: Utrustning för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor;

6. till Om- och tillbyggnad av tandläkarinstitutets lokaler m. m. för budgetåret 1943/44 å kapitalbudgeten under rubrik Statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 755,000 kronor.

Tandläkarinstitutets omorganisation m. m.

Riksdagen anser i likhet med departementschefen att den i förevarande ärende verkställda utredningen givit vid handen, att åtgärder snarast böra vidtagas för att i ökad utsträckning tillgodose främst folktandvårdens men även den militära tandvårdens behov av tandläkare. Det i sådant syfte framställda förslaget om utökning av tandläkarinstitutets examinationskapacitet från nu 90 till 120 tandläkare för år har riksdagen godkänt. Den härav betingade ökade elevintagningen bör i enlighet med departementschefens förslag genomföras från och med höstterminen 1943. Med hänsyn till att första årets studier för eleverna äro förlagda till karolinska mediko-kirurgiska institutet, kommer — såsom departementschefen framhållit — den ökade elevintagningen att göra sig gällande vid tandläkarinstitutet först från och med höstterminen 1944.

Departementschefen har vidare framhållit, att de av institutets lärarråd framlagda förslagen angående utbildningen och personalorganisationen vid institutet stå i samband med frågorna om anordnandet av utvidgade lokaler för institutet och anskaffande av ökad och moderniserad utrustning för detsamma samt att åtgärder härutinnan icke kunna omedelbart slutföras utan tidigast inom loppet av något år. På grund härav torde först med ingången av budgetåret 1944/45 en omläggning av utbildningen kunna genomföras och en mera väsentlig förstärkning av personalorganisationen bliva erforderlig. Förslag härutinnan torde vara att förvänta till 1944 års riksdag. Departementschefen har emellertid redan nu i princip tagit ställning till vissa utbildningsfrågor. Under erinran att någon organiserad undervisning i barntandvård för närvarande icke förekommer tillstyrker sålunda departementschefen att en särskild ortodonti- och barntandvårdsavdelning upprättas samt förordar vidare att röntgenutbildningen förstärkes. Riksdagen, som funnit sig kunna giva dessa förslag sin principiella anslutning, anser med hänsyn härtill institutets organisation böra utbyggas efter ifrågavarande riktlinjer. I detta sammanhang vill riksdagen framhålla angelägenheten av att vid undervisningens uppläggning särskild hänsyn tages till folktandvårdens behov och speciella förhållanden.

Såsom av departementschefens ovannämnda yttrande framgår måste ett flertal frågor, avseende institutets organisation och utbyggnad, bliva föremål för närmare undersökningar och överväganden. Avsett är att lärarrådet skall upptaga dessa spörsmål till behandling och till Kungl. Maj:t inkomma med förslag i ämnet. För att giva utrymme även åt andra synpunkter på dessa frågors bedömande än de inom lärarrådet företrädde, vilka såsom naturligt är måste bliva av huvudsakligen fackbetonad karaktär, har Kungl. Maj:t — enligt vad riksdagen inhämtat — genom beslut den 28 maj 1943 bemyndigat

chefen för ecklesiastikdepartementet att tillkalla två personer för att i frågor, som stå i samband med institutets omorganisation, samråda med lärarrådet. Härigenom ha enligt riksdagens mening förutsättningar skapats för att omförmälda betydelsefulla frågor komma att bliva på ett allsidigt sätt prövade och belysta.

Vad departementschefen i detta sammanhang i övrigt här anfört har icke givit riksdagen anledning till erinran eller uttalande.

Anslagsberäkningar m. m.

Riksdagen har bifallit förslaget, att de tre ordinarie lärarbefattningarna i lönegraden A 24 vid tandläkarinstitutet från och med den 1 juli 1943 ombildas till professorer i lönegraden A 30, i samband varmed det med de nuvarande befattningarna förenade lönetillägget av 1,620 kronor för år skall upphöra att utgå. Till följd av att genom lönetilläggets slopande två av innehavarna av ifrågavarande befattningar komma att få vidkännas en löneminskning (vid nuvarande indexläge omkring 300 kronor) har riksdagen icke något att erinra mot departementschefens förslag att dessa befattningshavare tillerkännas personlig lönefyllnad, att utgå enligt av departementschefen angivna grunder. På av departementschefen anförda skäl har riksdagen icke velat motsätta sig att ifrågavarande professorer medgivas rätt att, om de så önska, inom institutet utöva privatpraktik i enlighet med lärarrådets förslag. Såsom departementschefen framhållit bör härvid vederbörande lärare lämna ersättning efter institutets självkostnadspris för biträdes hjälp, som kan komma att av institutet ställas till förfogande för privatpraktiken, liksom för förbrukningsmaterial, som kan komma till användning i densamma.

Riksdagen har jämväl bifallit departementschefens förslag om att laboratorn på röntgenlaboratoriet, vilken i likhet med de ordinarie lärarna intager ställning såsom avdelningchef, erhåller en höjning av det till honom nu utgående arvodet till 7,600 kronor.

Då de av departementschefen verkställda beräkningarna av avlöningsanslagets storlek för nästa budgetår icke givit riksdagen anledning till erinran, har riksdagen uppfört nämnda anslag med ett belopp av 253,500 kronor.

Riksdagen har i enlighet med departementschefens förslag uppfört omkostnadsanslaget för nästa budgetår med ett belopp av 160,000 kronor.

Den verkställda utredningen har givit vid handen att tandläkarinstitutets nuvarande utrustning ej blott är i hög grad föråldrad utan även otillräcklig redan för nuvarande elevantal. För nyanskaffning och modernisering av utrustningen beräknas — på basis av 1941 års priser — ett totalbelopp av 932,815 kronor erforderligt. Departementschefen har emellertid ansett det möjligt att härvidlag framgå etappvis och efter hand komplettera materielen. För nästa budgetår har departementschefen ansett det vara tillfyllest, att anslag anvisades för inemot en tredjedel av de beräknade kostnaderna eller med

300,000 kronor. Då det emellertid komme att ställa sig ekonomiskt förmånligare om all eller huvuddelen av utrustningen kunde kontrakteras på en gång, har departementschefen ifrågasatt att Kungl. Maj:t skulle få bemyndiga lärarrådet att inom en kostnadsram av högst 930,000 kronor träffa avtal om leverans av ifrågavarande utrustning, att likvideras med högst 300,000 kronor budgetåret 1943/44, med minst samma belopp budgetåret 1944/45 och i övrigt påföljande år. Riksdagen har i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag anvisat ett anslag av 300,000 kronor för ifrågavarande ändamål för budgetåret 1943/44 och har icke funnit anledning till erinran mot att avtal träffas om leverans av utrustning till institutet på sätt departementschefen ifrågasatt och inom den av departementschefen angivna kostnadsramen.

Tandläkarinstitutets lokalfråga m. m.

Såsom av utredningen i förevarande ärende framgår, äro snara åtgärder — icke minst med hänsyn till folktandvårdens behov — erforderliga för en ökning av tandläkarinstitutets kapacitet och utbyggnad av dess organisation och verksamhet. Med hänsyn härtill måste även institutets lokalfråga vinna en lösning, så att institutet redan hösten 1944 kan emottaga det i det föregående angivna ökade antalet studerande. Det av departementschefen nu framlagda förslaget för beredande åt institutet av ökat lokalutrymme har syntts riksdagen innebära en godtagbar lösning och riksdagen har därför bifallit detsamma. I enlighet med departementschefens förslag har riksdagen för ändamålet anvisat för nästa budgetår ett investeringsanslag av 755,000 kronor.

Under åberopande av vad ovan anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen

1. godkänt följande personalförteckning för tandläkarinstitutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat.

3 professorer . . . . . A 30

Anm.: Nämda tre befattningar omfatta vardera ett av följande ämnen: 1) protéslära och tandreglering, 2) tandkirurgi, 3) tandfyllningskonst.

1 sjuksköterska . . . . . A 7

1 laboratoriebiträde vid protéslaboratoriet . . . . . A 7

1 kassörska . . . . . A 7

1 kanslibiträde . . . . . A 7

1 reparatör . . . . . A 7;

2. godkänt följande avlöningsstat för tandläkarinstitutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	54,500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	148,700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	37,300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	13,000
	Summa kronor	253,500;

3. till *Tandläkarinstitutet*: *Avlöningar* för budgetåret 1943/44 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 253,500 kronor;

4. till *Tandläkarinstitutet*: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 160,000 kronor;

5. till *Tandläkarinstitutet*: *Utrustning* för budgetåret 1943/44 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisat ett reservationsanslag av 300,000 kronor;

6. till *Om- och tillbyggnad av tandläkarinstitutets lokaler m. m.* för budgetåret 1943/44 å kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond anvisat ett investeringsanslag av 755,000 kronor.

Stockholm den 16 juni 1943.

Med undersåtlig vördnad.
